

Схвалено
педагогічною радою
протокол № 1 від 31.08.2021 р.

Затверджено:
Директор _____ Н.В.Климюк
Наказ від 31.08.2021 р. № 92

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ОСВІТИ
Скобелківської гімназії Горохівської міської ради
Луцького району Волинської області

Положення
про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти
Скобелківської гімназії Горохівської міської ради
Луцького району Волинської області

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти Скобелківської гімназії Горохівської міської ради Луцького району Волинської області (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про повну загальну середню освіту» № 463-ІХ від 16.01.2020, який почав діяти з 18 березня 2020 року (стаття 42. Система забезпечення якості повної загальної середньої освіти) та інших нормативних документів.

Система забезпечення якості освітньої діяльності в закладі загальної середньої освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти) передбачає:

- стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Внутрішні чинники якості загальної середньої освіти:

- якість основних умов освітнього процесу;
- якість реалізації освітнього процесу;
- якість результатів освітнього процесу.

Положення регламентує зміст і порядок забезпечення якості освіти в закладі загальної середньої освіти за такими напрямками:

- освітнє середовище;
- система оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти;
- система педагогічної діяльності;
- система управлінської діяльності.

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти погоджується педагогічною радою, яка має право вносити в нього зміни та доповнення і затверджується керівником закладу.

2. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ШКОЛИ

Метою функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі освіти є:

- гарантування якості освіти;
- формування довіри суспільства до закладу освіти;
- постійне та послідовне підвищення якості освіти;
- допомога суб'єктам освітньої діяльності у підвищенні якості освіти.

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу освіти є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в закладі освіти;
- постійний моніторинг змісту освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу закладу освіти;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні тощо;
- здійснення контролю виконання чинного законодавства в галузі освіти, нормативних документів, наказів відділу освіти управління освіти, культури, молоді, спорту, соціального захисту та охорони здоров'я та рішень педради закладу освіти;
- експертна оцінка ефективності результатів діяльності педагогічних працівників;
- вивчення результатів педагогічної діяльності, виявлення позитивних і негативних тенденцій в організації освітнього процесу та розробка на цій основі пропозицій з поширення педагогічного досвіду й усунення негативних тенденцій;
- збір інформації, її обробка й накопичення для підготовки проектів рішень;
- аналіз результатів реалізації наказів і розпоряджень по закладу освіти;
- надання методичної допомоги педагогічним працівникам у процесі моніторингу.

Зміст моніторингу адміністрацією гімназії:

- виконання Закону «Про повну загальну середню освіту»;
- використання методичного забезпечення в освітньому процесі;

- реалізація затверджених освітніх програм і навчальних планів, дотримання затверджених навчальних графіків;
- контроль реалізації права здобувачів освіти на одержання якісної освіти;
- ведення шкільної документації (класні журнали, щоденники та зошити учнів, журнали гурткової діяльності тощо);
- рівень навчальних досягнень здобувачів освіти, якості освіти;
- стан викладання шкільних предметів;
- стан підготовки та проведення олімпіад;
- стан проведення гурткових, факультативних занять;
- організація учнівського самоврядування;
- профілактика правопорушень серед здобувачів освіти;
- попередження дитячого травматизму;
- дотримання статуту, правил внутрішнього трудового розпорядку й інших локальних документів закладу освіти;
- дотримання порядку проведення тематичної та підсумкової атестації здобувачів освіти і поточного контролю їхньої успішності;
- робота предметних кафедр, бібліотеки;
- реалізація виховних планів та їх результативність;
- організація харчування та медичного обслуговування здобувачів освіти;
- охорона життя та здоров'я учасників освітнього процесу;
- виконання прийнятих колективних рішень, нормативних актів;
- стан методичної роботи;
- моніторинг позакласної роботи;
- моніторинг роботи навчальних кабінетів;
- моніторинг раціонального використання наочного приладдя, ІКТ-технологій;
- моніторинг стану спільної роботи школи та громадськості;
- інші питання в рамках компетенції директора закладу.

Види внутрішньої системи забезпечення якості освіти (за змістом):

- тематичний (глибоке вивчення певного конкретного питання у практиці роботи колективу, класу, методичного об'єднання, одного вчителя або класного керівника);
- фронтальний (усебічне вивчення колективу, класу, групи або одного вчителя).

Форми внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- персональний (має місце як при тематичному, так і при фронтальному виді моніторингу);
- класно-узагальнюючий (фронтальний).

Організація моніторингу стану кожного з питань змісту внутрішньої системи забезпечення якості освіти складається з таких етапів:

- визначення мети моніторингу;

- об'єктів моніторингу;
- складання плану моніторингу;
- інструктаж учасників;
- вибір форм і методів моніторингу;
- констатація фактичного стану справ;
- об'єктивна оцінка цього стану;
- висновки, що випливають з оцінки;
- рекомендації або пропозиції з удосконалення освітнього процесу або усунення недоліків;
- визначення строків для ліквідації недоліків або повторний моніторинг.

Моніторинг внутрішньої системи забезпечення якості освіти здійснює директор закладу, за його дорученням заступник з навчально-виховної роботи або створена з цією метою комісія. Як експерти до участі в моніторингу можуть залучатися сторонні компетентні організації й окремі фахівці.

Кожен адміністратор протягом навчального року відвідує таку кількість уроків, яка дозволяє йому знати стан справ у закладі освіти, дієво впливати на якість освітнього процесу. Директор закладу відвідує в середньому щотижня не менше двох уроків, заступник з навчально-виховної роботи – не менше трьох уроків, факультативних занять, виховних заходів, курсів за вибором.

Фронтальний моніторинг кожного з навчальних предметів проводиться не рідше одного разу на п'ять років.

Відповідно до річного плану роботи закладу обираються об'єкти контролю, формулюється його мета, визначається методика перевірки, залучаються помічники зі шкільного методичного активу, збирається інформація про стан навчально-виховної роботи з об'єктів контролю.

Тривалість тематичних чи фронтальних перевірок не повинна перевищувати 18 днів із відвідуванням не менше шести уроків, занять чи інших заходів.

Підстави для проведення моніторингу:

- атестація педагогічних працівників;
- плановість моніторингу;
- перевірка стану справ для підготовки управлінських рішень;
- звертання фізичних та юридичних осіб із приводу порушень у галузі освіти.

Результати моніторингу оформлюються у вигляді аналітичної довідки чи наказу по школі в яких указується:

- мета моніторингу;
- строки;
- склад комісії;

- яка робота проведена у процесі моніторингу (відвідані уроки, проведені контрольні роботи, переглянута шкільна документація, проведені співбесіди);
- констатація фактів, що виявлені;
- висновки;
- рекомендації або пропозиції;
- де підбиті підсумки перевірки (засідання методичних об'єднань, нарада при директору, нарада при заступнику директора, індивідуально тощо).

Педагогічний працівник, який підлягає моніторингу, має право:

- знати строки моніторингу та критерії оцінки його діяльності;
- знати мету, зміст, види, форми та методи моніторингу,
- вчасно знайомитися з висновками та рекомендаціями адміністрації;
- звернутись до комісії із спорів профкому закладу або вищих органів управління освіти при незгоді з результатами моніторингу.

За підсумками моніторингу з метою забезпечення якості освіти у залежності від його форми, цілей і задач, а також з урахуванням реального стану справ:

- проводяться засідання педагогічної або методичної ради, наради при директору, при заступнику директора, робочі наради з педагогічним складом;
- результати моніторингів можуть враховуватись при проведенні атестації педагогічних працівників.

Директор гімназії за результатами моніторингу з метою забезпечення якості освіти приймає рішення:

- про видання відповідного наказу;
- про обговорення підсумкових матеріалів моніторингу на засіданні педагогічної ради школи;
- про проведення повторного моніторингу із залученням певних експертів;
- про представлення до дисциплінарної відповідальності працівників;
- інші рішення в межах своєї компетенції.

Періодичність та види моніторингу визначаються адміністрацією закладу самостійно на навчальний рік (відповідно до перспективного плану роботи гімназії) у міру необхідності отримання об'єктивної інформації про реальний стан справ та результати діяльності працівників і доводяться до відома колективу.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

3.1. Політика та процедури забезпечення якості освіти

Основні процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в закладі освіти:

- побудова системи показників якості освітньої діяльності та якості освіти за пріоритетними напрямками;

- розробка та проведення моніторингових процедур для визначення динаміки забезпечення якості освітніх процесів і результатів;
- самооцінка якості освітньої діяльності суб'єктами освітнього процесу на всіх рівнях управління для їх спрямованої самоорганізації;
- підготовка та проведення соціально-педагогічних та соціально-психологічних досліджень для визначення якості надання освітніх послуг та задоволеності якості освітньої діяльності і якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в закладі освіти передбачає здійснення відповідних процедур та заходів за напрямками:

- управління якісною освітньою діяльністю та розвитком закладу освіти;
 - якість кадрового складу. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
 - дитиноцентричне навчання, викладання та оцінювання здобувачів освіти;
 - академічну культуру учасників освітнього процесу. Запобігання та виявлення академічного плагіату;
 - вдосконалення навчально-матеріальної бази для забезпечення освітнього процесу.
- Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- публічна інформація.

3.2. Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів освіти

Оцінювання якості знань здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Загальних критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти».

Критерії оцінювання та очікувані результати освітньої діяльності учнів є обов'язковою складовою навчальної програми предмета. На початку вивчення теми вчитель повинен ознайомити учнів з системою та критеріями її оцінювання.

Для врахування думки учнів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти. Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради закладу.

3.3. Критерії, правила та процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Якість педагогічного складу гімназії регулюється прозорими процедурами відбору, призначення та звільнення з посади, кваліфікаційними вимогами та вимогами до професійної компетентності, системою підвищення кваліфікації.

Професійний розвиток та підготовка педагогічних працівників реалізується в системі післядипломної освіти на базі Волинського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти та інших навчальних закладах і освітніх

установах. Безперервний професійний розвиток педагогічних працівників забезпечується системою постійно діючих методичних заходів різного рівня.

Відповідність фаховості вчителя навчальній дисципліні визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту або про науковий ступінь, або про вчене звання або науковою спеціальністю, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом та проходженням відповідного підвищення кваліфікації.

Основними документами планування та обліку роботи педагогічних працівників є класні журнали, календарне планування з предметів інваріантної і варіативної складової робочого навчального плану та поурочне планування.

Основними критеріями оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників є:

- освітній рівень педагогічних працівників;
- вміння педагога планувати свою діяльність та аналізувати її результативність;
- використання компетентнісного підходу до навчання та реалізація індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти;
- результати атестації, сертифікації;
- підвищення рівня професійної компетентності та майстерності;
- участь у розробці авторських програм та (або) навчальних посібників, затверджених (схвалених) в установленому порядку;
- наявність методичних розробок, статей тощо;
- участь в інноваційній роботі, втілення освітніх проектів;
- провадження експертної діяльності.

Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників відбувається у способи:

- вивчення документації, зокрема календарно-тематичного плану;
- спостереження за навчальним заняттям;
- інтерв'ю за результатами спостереження за навчальним заняттям;
- анкетування здобувачів освіти та їхніх батьків, інших законних представників;
- застосування кваліметричної моделі, ведення діагностичних карт.

3.4. Критерії, правила та процедури оцінювання керівних працівників школи

Формою контролю за діяльністю керівників закладу освіти є атестація.

Ефективність управлінської діяльності керівника під час атестації визначається за критеріями:

- саморозвиток та самовдосконалення керівника у сфері управлінської діяльності;
- стратегічне планування, яке базується на положеннях концепції розвитку закладу освіти, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності;
- річне планування формується на стратегічних засадах розвитку закладу освіти;
- здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проектів;

- забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів;
- поширення позитивної інформації про заклад;
- створення повноцінних умов функціонування закладу освіти (безпечні та гігієнічні);
- застосування ІКТ-технологій у освітньому процесі;
- забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу;
- позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників.

Ділові та особистісні якості керівників визначаються за критеріями:

- цілеспрямованість та саморозвиток;
- компетентність;
- динамічність та самокритичність;
- управлінська етика;
- прогностичність та аналітичність;
- здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

Оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти відбуваються у способи:

- вивчення документації, зокрема Програми (стратегії) розвитку, Статуту закладу освіти, плану роботи закладу освіти на рік, протоколів засідань педагогічної ради, наказів керівника з питань основної діяльності, руху учнів та кадрових питань;
- анкетування педагогічних працівників, учнів та їхніх батьків, інших законних представників.

Аналіз результатів освітньої діяльності закладу освіти висвітлюється у звітах директора та оприлюднюється на персональному сайті закладу освіти - <https://skobelka.at.ua>.

3.5. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти

Заклад освіти створює та розвиває освітнє середовище для забезпечення сприятливих умов щодо навчальної та виховної діяльності, підтримки здобувачів освіти. Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам: освітній процес та позакласна діяльність учнів здійснюється у класних кімнатах, предметних кабінетах, бібліотеці, спортивній залі та стадіоні. У приміщенні школи є доступ до Інтернету через локальну мережу «вита пара» та покриття WiFi; наявна їдальня та медичний кабінет. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності представлено наявністю документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін. Вироблення навичок самостійної роботи здобувачів освіти відбувається також під час виконання індивідуальних завдань протягом усього навчального періоду (ділові та рольові ігри, ситуативні задачі,

семінарські заняття, круглі столи, участь у конференціях, впровадження інноваційних технологій тощо).

Відповідальні за впровадження та виконання: адміністративно-господарська частина, заступник директора школи, практичний психолог, бібліотекар, вчителі.

3.6. Створення в школі інклюзивного освітнього середовища

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування створюють умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти на всіх рівнях освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

Особам з особливими освітніми потребами освіта надається нарівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби таких осіб, визначені в індивідуальній програмі розвитку.

Зарахування осіб з особливими освітніми потребами до закладу освіти, переведення з одного закладу до іншого та відрахування таких осіб здійснюються у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Категорії осіб з особливими освітніми потребами визначаються актами Кабінету Міністрів України.

3.7. Забезпечення публічності інформації

Публічність інформації про діяльність закладу освіти забезпечується згідно з Законом України «Про освіту» та іншими нормативно-правовими актами. На офіційному сайті закладу освіти (<https://skobelka.at.ua>) та на сторінках соціальних мереж закладу розміщується інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню. Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті школи, систематично оновлюється.

4. ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: МЕХАНІЗМ РОЗРОБКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Стандарт забезпечення якості освіти – це нормативний документ, який регламентує діяльність адміністрації, учителів і здобувачів освіти із забезпечення якості освіти та визначає міру їхньої відповідальності.

Стандарти освіти для кожного рівня загальної середньої освіти розробляє і затверджує Міністерство освіти і науки України.

На підставі Типової освітньої програми школа розробляє навчальний план кожного рівня загальної середньої освіти. Освітня програма є нормативним документом, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього

процесу. Освітню програму погоджує педагогічна рада закладу освіти, затверджує директор і вводить в дію наказом по школі.

Навчальні плани, які входять до складу освітньої програми, складаються для кожного класу відповідного рівня загальної середньої освіти.

Навчальні програми (календарне планування) з навчальних предметів інваріантної і варіативної складової навчального плану розробляють учителі, згідно з вимогами Типових освітніх програм.

Моніторинг якості освіти – це система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в гімназії, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряму і причин відхилень від цілей.

Моніторинг якості освіти може бути внутрішній та зовнішній. Внутрішній моніторинг якості освіти проводиться закладом освіти (іншими суб'єктами освітньої діяльності).

Завдання моніторингу якості освіти:

- здійснення систематичного контролю за освітнім процесом у закладі освіти;
- створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу;
- аналіз чинників впливу на результативність освітнього процесу, підтримка високої мотивації навчання;
- створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації здобувачів освіти і педагогів;
- прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в закладі освіти.

Моніторинг в закладі освіти здійснюють:

- директор закладу освіти та його заступник;
- засновник;
- органи, що здійснюють управління у сфері освіти;
- органи самоврядування, які створюються педагогічними працівниками, учнями та батьками;
- громадськість.

Основними формами моніторингу є:

- проведення директорських контрольних робіт;
- участь здобувачів освіти у I, II та III етапі Всеукраїнських предметних олімпіадах, конкурсах;
- перевірка документації;
- опитування, анкетування;
- відвідування уроків, заходів.

Критерії моніторингу:

- об'єктивність (створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу);
- систематичність (згідно алгоритму дій, етапів та в певній послідовності);
- відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість оцінювання, шляхи перевірки результатів;
- надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

Очікувані результати:

- отримання результатів стану освітнього процесу в закладі освіти;
- покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських та тактичних рішень.

Підсумки моніторингу:

- підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах;
- за результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи;
- дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних об'єднаннях, нарадах при директору, педагогічних радах.